

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

115. LETO • AVGUST 2010

ŠT. 8

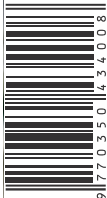
Revija
Planinske zveze
Slovenije

Tema meseca: **Slovenski planinski muzej**

Intervju: **Janko Humar**

Soteska Gačnika

3,40 €

Slovenski planinski muzej
SLOVENIAN ALPINE MUSEUM
Skupnost za urbove prihodnosti.

ZLATOROGOVA
TRANSVERZALA
PONOSA

Gremo v Hribe

www.gremovhribe.si

**Na vrhu vas čakajo
številne družabne
nagradne igre in
zabava ob dobri glasbi!**

Za vsakega udeleženca
Zlatorogove transversale
ponosa, ki se bo v okviru
akcije **Gremov hribe** podpisal
v častno planinsko knjigo, bo
Pivovarna Laško namenila
0,50 eur lokalnemu
planinskemu društvu za
nadaljnje delovanje.

**Osvojimo
7 vrhov
Zlatorogove
transverzale
ponosa!**

**Dobimo se
7 sončnih
sobot:**

19. 6. 2010
Planinska koča
na Krimu
(1.107 m) ✓

26. 6. 2010
Poštarski dom
pod Plešivcem
(805 m) ✓

3. 7. 2010
Kosijev dom
na Vogarju
(1.054 m) ✓

17. 7. 2010
Vojkova koča
na Nanosu
(1.262 m) ✓

14. 8. 2010
Mariborska koča
(1.068 m)

21. 8. 2010
Planinski dom
pri Gospodični
na Gorjancih
(828 m)

28. 8. 2010
Šmohor
(784 m)

Dušan Škodič

Ponos

Za nami je povprečno najbolj vroč mesec leta, pred vami pa vroča avgustovska številka, tradicionalno namenjena lahkotnejšemu branju, da bi jo lahko vzeli v roke tudi med počitkom v planinski koči ali zgolj v borovi senci ob morju. Po zadnjih obiskih gora ugotavljam, da je bilo pravzaprav zelo dobro, ker se je julija odvijalo svetovno prvenstvo v nogometu. V dolinah je namreč zadržalo del ljudi vsaj toliko časa, da se je topel veter v grapah visokogorja prelizal do skal in v glavnem že razkoščičil najbolj oblegane planinske poti. Po mojem mnenju sicer planinci nismo ravno zgledni častilci okroglega usnja, a na dan slovenske tekme sem se proti izhodišču odpravil že ob štirih zjutraj, saj sem hotel biti pravočasno doma. Kot ljubitelja gora me je fasciniralo, ker je reprezentanca igrala tekmo na nadmorski višini Kokrskega sedla ali, če nisem ravno kirurško natančen, na višini prizorišča tradicionalnega (malo)nogometnega turnirja na Korošici. Kajti to sploh ni lahko. Spomnim se, kako smo na vodniškem tečaju na Zelenici neko popoldne inštruktorji brcali žogo proti tečajnikom in na nobeni turi nam jeziki niso viseli tako blizu tal. Kajpak, tudi mi smo junaško izgubili, a na naše srčne fante sem bil upravičeno ponosen, saj so bili predstavniki najmanjše države na prvenstvu.

Istega večera, ne v gorah, temveč na malem ljubljanskem Parnasu, Rožniku, je potekala popolnoma nešportna prireditve. Razglasili so dobitnika nagrade kresnik, ki jo podeljujejo za najboljši slovenski roman. Med nominiranci se je v družbi priznано ošiljenih peres znašel pisateljski benjamin, marsikomu verjetno najmanj perspektivna figura na stavnici. Neplaninskemu občinstvu je Tadej Golob relativno slabo znana oseba. Je alpinist, fotograf, pristopnik na Everest, nekoč urednik alpinističnega Grifa, pa tudi pisec sočnih kolumn revije, za katero se moške pred soprogami delajo, da ne vedo, da obstaja. Je pa Tadej vendarle prava, trikrat destilirana hribovska duša. Kot pisatelj je s svojim prvim romanom Svinjske nogice nežno potacal nekaj zaplankanih pogledov na slovensko moderno literaturo. Njegov literarni junak ima srce borca, nenehoma pripravljene storiti vse, da bi se skobacal iz blata. A pustimo to, kajti poanto želim dati avtorju. Napisati roman namreč pomeni nekaj ustvariti iz nič. To je delo, ki se začne v glavi, in misel išče pot iz poglavja v poglavje; kakor alpinist, ki se poda v prvenstveno smer, ki je ni občutila človeška dlan. Tu ne gre le za drugačen zbir stokrat prežvečenih kuharskih receptov in njihovo kamufliranje pod novo, bleščečo naslovnico. Sam s plezanjem prvenstvene nimam izkušenj, glede pisanja romana pa, zato lahko rečem, da Tadejevo literarno priznanje, čeprav nima zveze z gorami, vzbuja ponos.

Po zgoraj zapisanem ni težko uganiti, s kakšnim kvasom je bila umesena julijska pogača. Gre seveda za ponos. To je najevidnejše občutje, ki od nekdaj preplavlja človeka, sploh ob dejanjih, povezanih z gorami. Naj bo posameznik še tako nepomemben, lahko v gorah doživi trenutke velikega osebnega zadoščenja. Ni pomembno, če gre za osvojitev visokega vrha, lep alpinistični vzpon, drzen spust na smučeh ali kulturni oziroma zgodovinski prispevek k naši planinski tradiciji. To je tisto, s čimer se lahko človek vsaj malo približa občutjem zgodovinskih predhodnikov in se notranje poenoti z njimi. Kajti ta so prevečala že pralovca, ki je premagal medveda pri Potočki zijalki na Olševi, doživljali so jih štirje srčni možje na vrhu Triglava, oplazila so hudomušnega Aljaža, ki je za borih pet goldinarjev tujcem pred nosom speljal sveti vrh prednikov, ali pa so priklicala zadovoljstvo na obraz bosonovega pastirja, ki je z nedostopne police rešil ovčico. Po dolgih desetletjih razmišljanja, načrtovanja in premagovanja ovir smo dočakali to, kar nam bo pomagalo ponos ohranjati tudi v prihodnost. Sedmega avgusta 2010 bo v Mojstrani svečana otvoritev slovenskega planinskega muzeja. Zaslužili smo si ga, zato ga spoštujemo in kdaj tudi obiščimo.

4

9

14

10

18

22

26

54

64

66

70

- UVODNIK
- 1 **Ponos**
Dušan Škodič
- TEMA MESECA
- 4 **Utrinki s poti**
Od Triglavске muzejske zbirke do Slovenskega planinskega muzeja
Miro Eržen
- 9 **Objekt kot skala**
Dr. Boris Leskovec, arhitekt SPM
Vladimir Habjan
- 10 **Pot na goro**
Dr. Sonja Iľko, oblikovalka razstave
Vladimir Habjan
- NAVZGOR OB SLAPOVIH
- 14 **Visoka pesem vode**
Skrivnostna grapa Gačnika
Dušan Alič
- SLOVENSKI GOZDOVI
- 18 **Poti brez vrha**
V objemu gozdov
Marjan Bradeško
- BREZPOTJE
- 22 **Zeleniške špice**
Po grebenu nad Repovim kotom
Stane Poljak
- V BLIŽNJI SOSEŠČINI
- 26 **Samotna Sinjajevina**
Najbolšežnejše pogorje Črne gore
Vlado Vujisic
- GORE NAD MORJEM
- 29 **Peklenski krog v nebesih na zemlji**
Veľebitske zgodbe
Bojan Jevševar
- GORE NAD MORJEM
- 31 **Iz kamnite hiške pod Lovčonom**
O prijazni črnogorski gostoljubnosti
Milan Vošank
- PLANINSKA POTEKANJA
- 34 **Slikoviti otoki na jugu Italije**
Liparski otoki
Peter Soklič

- GORA NI HOTELA
- 38 **Nezvest**
Mladost je norost
Vladimir Habjan
- BILO JE NEKOČ
- 42 **Veter s Pohorja**
Ljubezen v postnem času
Dušan Škodič
- PLANINSKA HUMORESKA
- 47 **Poslušajte me ne glejte me!**
Deset zapovedi za novodobno vedenje v hribih
Robi Ocvirk
- KARNIJSKE ALPE
- 50 **Karnijska transverzala**
Dva dneva vandrana z levo po Avstriji, z desno po Italiji
Vid Pogačnik
- ZMAGA NA MATTERHORNU
- 54 **Ob 170-letnici rojstva neverjetnega gornika**
Edward Whymper (1840–1911)
Dušan Škodič
- SPOMIN
- 57 **Matterhorn – triintrideset let po tem**
Cenetu Kramarju (1950–1977)
France Stele
- LEDENIŠKI SVET
- 61 **Skok na štiritisočaka**
Castor
Mitja Peternel
- TUJE GORE
- 64 **Fuya Fuya**
Ekvadorski vulkan
Franci Horvat
- INTERVJU
- 66 **"Moj pogled na gore je precej romantičen"**
O alpinizmu in še čem z Jankom Humarjem
Žarko Rovšček
- ŽIVALI V GORAH
- 70 **Kralji gorskega sveta**
Gams in kozorog v slovenskih Alpah
Miha Krolf

planinski VESTNIK
REVUIJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

110. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:
Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorčakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:
Marjan Bradeško, Mateja Pate, Irena Mušič Habjan,
Emil Pevec (tehnični urednik), Andrej Stritar (namestnik
odgovornega urednika), Slavica Tovšak

ZUNANJI SODELAVCI:
Tina Leskošek, Dušan Škodič, Andrej Mašera

LEKTORIRANJE:
Mojca Volkar Trobešek, Mojca Stritar, Marta Krejan, Katarina
Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA: Repro studio Schwarz, d. o. o.
TISK: Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 6080 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Uredništvo si pridruzuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. **Naročanje:** Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije, Dvorčakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana, po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po telefonu **080 1893 24 ur na dan**.

Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino, posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Ajdovska deklica in Zoisova zvončnica FOTO: OTON NAGLOST

MODRA ŠTEVILKA
080 18 93
NAROČANJE 24 UR NA DAN

Vsebine vseh Planinskih vestnikov

od leta 1895 do danes
na www.pvkazalo.si
od 1949 do lanskega letnika
v formatu pdf.

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti, ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.